

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 25. 12. 2025. godine, većinom glasova izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Prvoklasni falsifikator na misiji uništenja srpskog zdravstvenog sistema, MARKO LENS? INTERPOL i EUROPOL se uključuju u istragu?! ČOVEK SA 4 IDENTITETA?!“, objavljenim 14. novembra 2025. godine, portal „Glas javnosti“

1. prekršio je tačku 2 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je i tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara/novinarki da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

3. prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima), po kojoj su novinari/novinarke dužni da konsultuju što više izvora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Dr Marko Lens naveo je u žalbi Savetu za štampu da je spornim tekstom povređena obaveza novinara da poštuju privatnost ljudi o kojima pišu, jer su objavljeni njegovi lični podaci „koji su zaštićeni, a za čijem objavljivanjem ne postoji bilo kakav javni interes“, kao i načelo poštovanja dostojanstva, pošto je u tekstu iznet veliki broj neistina i uvreda na njegov račun. „Činjenica da je forme radi na početku i na kraju teksta stavljen znak navoda (bez da se zapravo precizira koji se to izvor citira) i znak pitanja i znak uzvika predstavlja dodatnu zlouporebu novinara koji korišćenjem interpunkcije pokušava da izbegne sankcionisanje za krajnje uvredljiv tekst koji je objavljen sa rečima da sam prvoklasni falsifikator i prevarant prve kategorije na misiji uništenja srpskog zdravstvenog sistema i u svima jasnom cilju urušavanja svih zdravih temelja srpske medicine, usled čega je zgranuta čitava Srbija“, istakao je, između ostalog, u žalbi. Dodao je i da je objavljivanjem ovakvog teksta, povređena dužnost novinara iz glave I Kodeksa, tako što je objavljena neistina informacija, bez provere činjenica i pravljenja jasne razlike između činjenica i komentara, pretpostavki i nagađanja.

Redakcija portala „Glas javnosti“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe su ocenili da se tekst, koji bi trebalo da bude istraživački, po svemu sudeći, oslanja isključivo na anonimno pismo čitaoca, bez pokušaja novinara da dodatno provere dobijene informacije. U tekstu su samo poređane određene informacije, za koje se uglavnom ne nude nikakvi dokazi, posebno ne za tvrdnje o navodnim falsifikatima koji se pominju.

Komisija ne može da utvrđuje istinitost objavljenih navoda, već samo da li je tekst napisan u skladu sa profesionalnim i etičkim standardima koje propisuje Kodeks. Članovi Komisije smatraju da ovoga puta ti standardi nisu poštovani.

Iz samog teksta nije sasvim jasno da li je redakcija nešto dopisivala u tekst nepoznatog autora, ali je on sročan tako da, suprotno Kodeksu, nije napravljena nikakva razlika između činjenica, s jedne, i komentara, pretpostavki i nagađanja, s druge strane.

Takođe, redakcija, uprkos ozbiljnosti iznetih tvrdnji, nije konsultovala više izvora, uključujući i samog podnosioca žalbe, ali ni druge osobe koje se imenom i prezimenom pominju u tekstu. Nikome od njih nije omogućeno da odgovori na navode anonimnog autora. Iz sadržaja teksta se ne vidi ni da je konsultovan bilo koji drugi izvor, koji bi potvrdio ili osporio dobijene podatke.

Komisija je odluku o prekršaju tačke 2 Poglavlja Istinitost izveštavanja i tačke 3 Poglavlja Odnos prema izvorima donela jednoglasno.

Članovi Komisije su zaključili i da je naslov teksta senzacionalistički i da upućuje na uključivanje Interpolu i Europolu u navodnu istragu, dovodeći time čitaoca u zabludu, jer je iz teksta očigledno da niti se vodi bilo kakva istraga, niti ima razloga da se veruje da bi bilo koja tvrdnja mogla biti predmet interesovanja Interpolu i Europolu.

Tvrdnje poput onih da je Lens „trenutno angažovan na uništenju lekara, fakulteta i zdravstvenih ustanova u Srbiji“ naročito su ozbiljne optužbe za koje takođe nisu pruženi nikakvi dokazi.

Po mišljenju većine članova Komisije, ovakvim izveštavanjem, narušava se ugled podnosioca žalbe, što je u suprotnosti sa članom 3 poglavlja Poštovanje dostojanstva, koji novinare i novinarku obavezuje na poštovanje principa nenanošenja štete ugledu ličnosti i nenarušavanja reputacije osobe o kojoj izveštavaju.

Komisija je ovu odluku donela sa osam glasova za i dva protiv.

Članovi Komisije bili su jednoglasni u oceni da žalicu nije povređeno pravo na privatnost. Iako u tekstu nije dovoljno objašnjen javni interes za objavljivanje ličnih podataka, Komisija veruje

da on postoji, odnosno da javnost ima pravo da zna detalje iz profesionalne biografije doktora Lensa.

Kodeks novinara i novinarki Srbije propisuje da javne ličnosti uživaju niži nivo zaštite privatnosti, kao i da se javnim ličnostima smatraju osobe koje obavljaju javnu funkciju ili koriste javne resurse, a u širem smislu osobe koje imaju neku ulogu u javnom životu bez obzira o kojoj oblasti je reč. Po mišljenju Komisije, Marko Lens, koji, kao predstavnik Vlade Srbije, predsedava sednicama Saveta Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, jeste javna ličnost i zbog toga ima suženo pravo na privatnost.

Beograd, 25. 12. 2025.

Predsedavajuća

Sanja Pavlović